

प्रतीतो भूषिते ख्याते ज्ञाते प्रत्ययिते बुधे ।
 प्रार्थितं त्वभियुक्ते स्यान्निहिते याचितेऽपि च ॥ १६ ॥
 पिण्डलः स्थूलजङ्घे च गणनाकुशलेऽपि च ।
 प्रतीच्यौ प्रतिपाल्याच्यौ प्रथमौ प्रवरादिमौ ॥ १७ ॥
 प्रहतौ क्षुण्णव्युत्पन्नौ प्रयतौ पूतसंस्कृतौ ।
 सव्यायत्तौ प्रसव्यौ द्वौ प्रवृद्धौ प्रसृतैधितौ ॥ १८ ॥
 पिण्डितौ घनसङ्ख्यातौ प्रसिद्धौ ख्यातभूषितौ ।
 पेशलौ चारुचतुरौ पूर्णश्रेष्ठौ तु पुष्कलौ ॥ १९ ॥
 मिश्रास्त्रिगधौ च परुषौ प्रगाढौ गहने दृढे ।
 पामरोऽपशदेऽङ्गे च बालशो बालमूर्खयोः ॥ २० ॥
 बीभत्सौ कृरविकृतौ बहलौ सान्द्रपुष्कलौ ।
 बन्धुरौ नम्रसुन्दरौ भङ्गुरौ वक्रनश्वरौ ॥ २१ ॥
 भावितौ लब्धवासितौ भुजिष्यौ स्वैरिक्किङ्करौ ।
 मधुरौ स्वादुसुन्दरौ मूर्च्छितौ मूढसोच्छ्रयौ ॥ २२ ॥
 विधुतौ त्यक्तकम्पितौ विदितौ ज्ञानसंश्रुतौ ।
 विलीनौ लीनविद्रुतौ वेल्लितौ धूतकुञ्चितौ ॥ २३ ॥
 विगतौ वीतनिस्पृहौ विविक्षौ शुद्धनिर्जनौ ।
 विवर्णौ मूर्खदुर्वर्णौ व्यायतो व्यापृते दृढे ॥ २४ ॥
 विकृतौ रोगिदूरूपौ विशदो धवले शुचौ ।
 वल्लभौ दयिताध्यक्षौ वरिष्ठोऽतिवरेऽत्युरौ ॥ २५ ॥
 पृथौ कराले विकटो विसृतं विगते तते ।
 वदान्यो बल्लुवाग्दात्रोर्वरीयान् सत्तमेऽत्युरौ ॥ २६ ॥
 विवशस्त्वस्वतन्त्रात्माप्यरिष्टेन च दुष्टधीः ।
 विधुरः पत्न्यपेते स्यात् क्लिष्टविश्लिष्टयोरपि ॥ २७ ॥
 संस्कृतं लक्षणोपेते कृत्रिमे निर्मलीकृते ।
 मिश्रीकृते च संसृष्टं शुद्धे च वमनादिभिः ॥ २८ ॥
 साधीयोऽनुमतेऽत्यर्थं सत्तमे शोभनेऽपि च ।
 तथ्यपथ्यार्थवाक्येऽपि सूनृतोऽथ क्षमे हिते ॥ २९ ॥
 सम्बद्धेऽपि समर्थः स्यात् स्तिमितं स्तम्भवत्यपि ॥ २९ ॥

इति भगवता यादवप्रकाशेन विरचितायां वैजयन्त्यां

व्यक्षरकाण्डे अर्थवलिङ्गाध्यायः ॥ ४ ॥

नानालिङ्गाध्यायः ॥ ५ ॥

गुणाद्यर्थेऽर्थलिङ्गत्वमिहाप्युह्यं स्वयं क्वचित् ।
 अन्तरः परिधानीये बाह्ये स्वीयेऽन्तरात्मनि ॥ १ ॥
 क्ली तु मध्येऽवकाशे च तादर्थ्येऽवसरेऽवधौ ।
 विशेषविवरान्तर्ध्ववसानविनार्थयोः ॥ २ ॥
 अक्षरोऽसौ हरौ धातर्यक्षरं प्रणवे विधौ ।
 धर्मे वर्णे तपःक्रत्वोः खे मोक्षे मूलकारणे ॥ ३ ॥
 अनन्तो नागराड्विष्णुरनन्तं खनिरन्तयोः ।
 अनन्ता पूर्णिमा दूर्वा यवाषः शारिबा मही ॥ ४ ॥
 अर्जुनः पाण्डवे पाण्डौ मातुरेकसुते द्रुमे ।
 नेत्ररोगे चाजुनं तु तृणे हेमन्यर्जुनी गवि ॥ ५ ॥
 विषारुणारुणं ताम्रमरुणः सूर्यसारथौ ।
 अव्यक्तराने शशिजे सन्ध्याभ्रे लोहिते रंभौ ॥ ६ ॥
 अमृतं व्योम्नि देवान्ने यज्ञशेषे रसायने ।
 अयाचिते जले जग्धौ मोक्षेऽन्ने हेम्नि गोरसे ॥ ७ ॥
 क्लीबो ना त्वमरे स्त्री तु गुल्फ्यां मद्यभिश्चयोः ।
 आमलक्यां हरीतक्यां त्रिषु तु स्वादुनित्ययोः ॥ ८ ॥
 अरिष्टो वायसे निम्बे गोरसे निरुपद्रवे ।
 क्ली तु वर्णे मृत्युचिह्ने मये ताम्रे शुभेऽशुभे ॥ ९ ॥
 अङ्गजो ना सुतेऽनङ्गे क्ली रोगे रुधिराऽपि च ।
 न ना कवाटे क्ली लोहे सोमे स्यादररः पुमान् ॥ १० ॥
 लाजेध्वभ्योषमभ्योषाः साज्याम्भःपेयसक्तवः ।
 कृकलासेऽण्डजो मत्स्ये खगे कसूरिकाऽण्डजा ॥ ११ ॥
 अविषो निर्विषेऽम्भोधावविषो दिवि पुंसि वा ।
 अपानो देहजो वायुरपानं वृषणे गुदे ॥ १२ ॥
 प्रधानेऽव्यक्तमव्यक्तो ब्रह्मण्यस्पष्टमूर्खयोः ।
 अमरेन्द्रपुरी स्थूणा गुडुची चामराः सुराः ॥ १३ ॥
 कृत्यक्षतं तण्डुले धान्ये न ना लाजेषु ना यवे ।
 अजिरं जर्जरे कामे विषयाङ्कणयोर्दृते ॥ १४ ॥
 अलसौ पादरुङ्मन्दावण्डीरौ शक्तपूरुषौ ।
 विद्युत्पव्योरक्लृपशानिरनीकोऽस्त्री चमूयुधोः ॥ १५ ॥

अधरोऽनूर्ध्वहीनोष्ठेष्वनृतं वितथे कृषौ ।
 आश्रमोऽस्त्री मुनिस्थाने ब्रह्मचर्यादिके मठे ॥ १६ ॥
 कोट्टारे कृपणे जीर्णे स्थानेऽभिप्राय आशयः ।
 शर्करायां दृष्टपुत्रे स्त्र्यस्त्र्यश्मन्युपलो मणौ ॥ १७ ॥
 उत्तरं प्रतिवाक्ये स्यादुदीच्ये प्रवरोर्ध्वयोः ।
 स्त्रीलिङ्गत्वे धनुर्लक्ष्म्यां पुरुषे पावके च ना ॥ १८ ॥
 करीरो ना घटे न स्त्री पादपे वैणवाङ्कुरे ।
 करेणुस्तु करिण्यां स्त्री कर्णिकारे गजे च ना ॥ १९ ॥
 भिक्षापात्रे तु कमठं कमठौ खर्बकच्छपौ ।
 अस्त्री कशिपु शय्यायां वस्त्रेऽन्ने तद्द्वयेऽपि च ॥ २० ॥
 करटो दुर्दुरुटे स्याद् बिल्वे काकेभगण्डयोः ।
 कल्याणी क्षोमयोः क्ली तु मङ्गलेऽक्षयरुक्मयोः ॥ २१ ॥
 रागे काथे कषायोऽस्त्री निर्यासे सौरभे रसे ।
 कान्तार इक्षुभेदे ना न स्त्री व्यध्वे महावने ॥ २२ ॥
 कीनाशो रक्षसि यमे कदर्ये कर्षकेऽर्थवत् ।
 कुहनो मूषिके सेष्ये कुहना दम्भशोलता ॥ २३ ॥
 कुशलं निपुणे पुण्ये पर्याप्तौ मङ्गले क्षमे ।
 कुकूलं शङ्कुभिः कीर्णे श्वभ्रे ना तु तुषानले ॥ २४ ॥
 कुण्डली चित्रलमृगे सर्पे कुण्डलवत्यपि ।
 कुङ्कुमे महारजने कुसुम्भं ना कमण्डलौ ॥ २५ ॥
 केवलं निश्चिते क्लीवे वाच्यवत्त्वेककृत्स्नयोः ।
 कमलं छुरिकादीनां हेमाद्यैश्चित्रिताजिने ॥ २६ ॥
 रक्ताब्जजेऽप्सु च श्रीस्तु कमला कमलो मृगः ।
 अक्ली कोल्यां क्रोष्टुकोल्यां कर्कन्धूः स्त्री तु संयुगे ॥ २७ ॥
 तथा मध्वाज्यसंसिक्तधवलाजजतर्पणं ।
 कुमारः स्याद् गुहे बाले वरणेऽश्वानुचारके ॥ २८ ॥
 युवराजे च ना क्ली तु द्वीपे पुंस्त्री मृगोमयोः ।
 कुतपो भागिनेयेऽर्के विप्रेऽग्नावतिथौ गवि ॥ २९ ॥
 अस्त्री त्वहोऽष्टमे भागे तिलेषु ह्यागकम्बले ।
 दर्भे च केसरस्त्वस्त्री सिंहकेशाश्वकेशयोः ॥ ३० ॥
 कलिलं गहने वृन्दे सैन्येऽपि कटकोऽस्त्रियाम् ।
 किञ्चलकः केसरे स्त्रे क्ली कृषकौ फालकर्षकौ ॥ ३१ ॥

कातरः पण्डके त्रस्नौ क्षेत्रज्ञावात्मशिक्षितौ ।
 कुसीदमृणवृद्धौ क्ली वाच्यवद् वृद्धिजीविनि ॥ ३२ ॥
 कलिङ्गं तु यवे ना तु देशपक्षिविशेषयोः ।
 खनको भूमिवित्तज्ञे मूपिकेऽप्यवदारके ॥ ३३ ॥
 गर्जितो मत्तमातङ्गे क्ली तन्नादेऽम्बुध्वनौ ।
 गण्डूषोऽस्त्री गण्डपूतौ प्रसृते गजपुष्करे ॥ ३४ ॥
 पार्थचापे चापमात्रे गाण्डीवो गाण्डिवोऽस्त्रियौ ।
 कशेरुहेम्नोर्गाङ्गेयं गाङ्गेयो गुहभीष्मयोः ॥ ३५ ॥
 ग्रामणीः स्वामिनि श्रेष्ठे ग्रामेशो नापिते तु ना ।
 गोमुखोऽस्त्री वाद्यभेदे नक्रे नाले वने नपुम् ॥ ३६ ॥
 गोष्पदं गोखुरश्वभ्रे मानगोगम्ययोरपि ।
 वृत्तैकमक्ते चरणे चरणा बह्वृचादयः ॥ ३७ ॥
 स्थण्डिले प्राङ्गणे च क्ली चत्वरं ना चतुष्पथे ।
 चातुरः शकटे चक्रगण्डे नयनगोचरे ॥ ३८ ॥
 चपलः पारदे शीघ्रे दुर्विनीते चले कपौ ।
 चले केशे च चिकुरो जराटवस्त्र्यम्बुजेऽपि च ॥ ३९ ॥
 जृम्भितं जृम्भणोऽङ्गुलविष्टेषु विचेष्टिते ।
 जीवकः प्रवरे जन्तौ श्रमणे वृद्धिजीविनि ॥ ४० ॥
 जर्जरस्त्रिषु जीर्णे स्यात् पुमानिन्द्रध्वजे पिके ।
 टगरष्टङ्गनक्षारे ना केकरदृशि त्रिषु ॥ ४१ ॥
 स्त्री नौनद्योर्ब्रजस्तम्भे तरणिर्नार्णवे रवौ ।
 भुवीन्द्रपुत्र्यां तविषी ताविष्यब्धिवोर्नरौ ॥ ४२ ॥
 तमिस्रा स्त्री ध्वान्तनिशि निश्यन्धतमसे न ना ।
 तातगुः शुद्धताते ना ताताय तु हिते त्रिषु ॥ ४३ ॥
 तातलो लोहकूटे ना त्रिषु तप्ते मनोजवे ।
 तरलो भास्वरे हारे चञ्चलेऽप्यथ तारका ॥ ४४ ॥
 न नाक्षिमध्ये नक्षत्रे द्विजिह्वौ सूचकोरगौ ।
 दुर्वर्णं दुष्प्रभे रूप्ये देयभेदे तु दक्षिणा ॥ ४५ ॥
 त्रिष्ववाकसरलावामेष्वन्यच्छन्दानुवर्तिनि ।
 कनिष्ठपत्न्यामरतौ पुनर्भूपरिविन्नयोः ॥ ४६ ॥
 स्त्री पुनर्भवास्तु पत्यौ ना दिधिषुर्दिधिषूरपि ।
 स्याद् दीपकमलङ्कारे स्वरूपे दीप्तिमत्यपि ॥ ४७ ॥

दुन्दुभिः पुंसि भेर्या स्त्री त्वक्षबिन्दुत्रिकद्वये ।
 धर्षणं सुरते धाष्ट्ये कुलटायां तु धर्षणी ॥ ४८ ॥
 चारौ श्रेष्ठे वृषे श्वेते धवलो धवली गवि ।
 धौताञ्जले रजक्याञ्च धावनी धावनं गतिः ॥ ४९ ॥
 धिषणा स्त्री धियां गौर्या स्त्रीचिहे ना तु गीष्पतौ ।
 नागरं पुरजे चुक्रे शुण्ठीराजकशेरुणोः ॥ ५० ॥
 निधनोऽस्त्री कुले नाशे निखिशः क्रूरखड्गयोः ।
 नालीकमञ्जे बाणे ना निशान्तं गृहशान्तयोः ॥ ५१ ॥
 केशादिशौक्ये पलितं शैलेये ना तु कर्दमे ।
 पटलं ह्यमुक्छदिषोः क्ली न ना पिटके गणे ॥ ५२ ॥
 पर्याप्तं स्याद्यथाकामे तृप्तौ शक्तौ निवारणे ।
 प्रवणो दक्षिणे प्रहे क्रमनिम्ने चतुष्पथे ॥ ५३ ॥
 प्रकाशोऽर्चिषि दीधित्यां ना तुल्यस्फुटयोस्त्रिषु ।
 मुखे प्रतीकस्त्रिषु तु प्रतिकूलानुरूपयोः ॥ ५४ ॥
 वीणादण्डे प्रवालोऽस्त्री विद्रुमे नवपल्लवे ।
 प्रसूनमर्थवज्जाते पुष्पे क्ली सारथौ पुमान् ॥ ५५ ॥
 प्रमीवमस्त्री कलशे प्रीवाप्रासादयोरपि ।
 पाटला गवि पाटल्यामाशुग्रीहिस्तु पाटलः ॥ ५६ ॥
 पिनाकोऽस्त्री रजोवर्षे शूले शङ्करधन्वि ।
 त्रिषूर्ध्वबाहुपुमात्रे क्ली पुंसो भावकर्मणोः ॥ ५७ ॥
 पौरुषं पल्लवं त्वस्त्री प्रकोष्ठेऽप्यतिविस्तृतौ ।
 पवित्रोऽग्नौ हरौ पूते क्ली तु ताम्रेऽप्सु गोमये ॥ ५८ ॥
 मन्त्रे दध्नि ब्रह्मसूत्रे हेम्नमर्थे कलशे कुशे ।
 पुलस्त्यवंश्ये पुरुषे पौलस्त्यः क्ली तु संयुगे ॥ ५९ ॥
 फलकी चन्दने स्त्री न स्त्री दार्वासनचर्मणोः ।
 फेनिलं बदरे फेनयुक्तेऽथ ब्राह्मणो द्विजे ॥ ६० ॥
 आमत्से क्ली तु विधिवद्वेदभागतदंशयोः ।
 बहुलः कृष्णपक्षेऽग्नौ पुमांस्त्रिष्वसिते बहौ ॥ ६१ ॥
 स्त्री स्यात् प्रथिव्यामुस्त्रायामेलायां कृत्तिकासु च ।
 भविलं भवने भव्ये भ्रमरः कामुकेऽलिनि ॥ ६२ ॥
 उद्याने मलयं ना तु गिर्यशगिरिभेदयोः ।
 मत्सरोऽन्योदयद्वेषे तद्वत्कृपणयोस्त्रिषु ॥ ६३ ॥

मन्थरः सूचके कोपे मन्थाने मन्दगामिनि ।
 मार्गणं मृगणायां स्यान्मार्गणो याचके शरे ॥ ६४ ॥
 दूर्वायां स्त्रीक्षुमूले क्ली गोरसेऽपि च मोरटम् ।
 त्रिलिङ्गं मण्डलं वृन्दे ग्रामौघप्रतिबिम्बयोः ॥ ६५ ॥
 उपसृत्यं कुष्ठरोगे देशे द्वादशराजके ।
 मुचिरौ धर्मदातारौ मोदकौ खाद्यहर्षकौ ॥ ६६ ॥
 पित्रादेः कन्वयाऽऽप्रेऽर्थे क्ली स्वीये त्रिषु यौतकम् ।
 युतकं युगले युक्ते यौतके वसनाञ्जले ॥ ६७ ॥
 संश्रयेऽग्रे च शूर्पस्य वस्त्रभेदे च योषितः ।
 रसनं क्ली कषायेऽन्ने द्रवे स्नेहे विषे फले ॥ ६८ ॥
 निर्यासे हेम्नि रूप्ये च जिह्वास्वादनयोर्न ना ।
 रेवतं दक्षिणावर्तशङ्खे रेणौ तु रेवटः ॥ ६९ ॥
 वातूले विषवैद्येऽथ रजतं शोणिते हृदे ।
 श्वेते हारेऽप्यथोष्ठेऽलौ रवणः शब्दनेऽर्थवत् ॥ ७० ॥
 रोषाणो रोषणे स्वर्णघर्षणप्राणि पारदे ।
 रौहिषं रक्तकत्तणे मत्स्यभेदे मृगे च ना ॥ ७१ ॥
 लालसा तु ना नौत्सुक्ये दौहदाद्यभिलाषयोः ।
 ललामोऽस्त्री ललामापि प्रभावे पौरुषे ध्वजे ॥ ७२ ॥
 श्रेष्ठे भूषापुण्ड्रशृङ्गपुच्छचिह्नाश्वलिङ्गिषु ।
 लोचको मांसपिण्डे स्यान्नोलिन्यां चर्मणि भ्रुवि ॥ ७३ ॥
 रक्तांशुके दुष्टबुद्धौ क्रोष्टृधूर्तौ तु वज्रकौ ।
 विनीतस्त्रिष्वपि प्राप्ते निभृते विजितेन्द्रिये ॥ ७४ ॥
 विनयं ग्राहिते चैष सुखवाहिहये पुमान् ।
 विषयी राज्ञि कन्दर्पे विषयस्थजने च ना ॥ ७५ ॥
 अर्थवद्विषयोपेत इन्द्रिये तु नपुंसकम् ।
 अस्त्री वितानमुल्लोचे विस्ताराध्वरयोः क्षणे ॥ ७६ ॥
 त्रिषु शून्ये च मन्दे च विषाण्युक्षेभशृङ्गिषु ।
 भैक्यां पुनर्नवायां स्त्री वर्षाभूर्दुर्दुरे न वण् ॥ ७७ ॥
 वयःस्थाऽऽमलकीपथ्याब्राह्मीषु तरुणे त्रिषु ।
 वलजा वरनार्या च क्षेत्रे द्वारि च सा न ना ॥ ७८ ॥
 वर्णकौऽस्त्री प्रकारे स्याच्चन्दने स्यङ्गलैपनै ।
 दुःखे विलक्षे व्यलीकमप्रियाकार्ययौस्तु ना ॥ ७९ ॥

वातूलो वातसङ्घाते वातले मरुतोऽसहे ।
 विहायाः पुंनपुं व्योम्नि पुमानैव पतत्रिणि ॥ ८० ॥
 विशिखा तु खनित्री च क्ली चित्ते ना त्वसौ शरे ।
 विमानोऽस्त्री देवयाने सप्तभूमे च सद्मनि ॥ ८१ ॥
 विटपोऽस्त्री द्रुविस्तारे पल्लवे स्तम्बशाखयोः ।
 विषाणस्त्रिषु लिङ्गेषु पश्वङ्गाजदन्तयोः ॥ ८२ ॥
 वेदना दुःखानुभवे ज्ञाने च स्त्रीनपुंसकम् ।
 स्कन्दे विशाख ऋते स्त्री विहायः स्फुटहासयोः ॥ ८३ ॥
 पापेऽपि वृजिनं केशे पुमानिन्दुस्तु शर्वरः ।
 स्त्री रात्रिसन्ध्याशर्वर्योदैत्ये ना शम्बरोऽप्सु षण् ॥ ८४ ॥
 शयथुस्त्रिषु निद्रालौ मृत्यावजगरे च ना ।
 शय्यायां शयनं न स्त्री निद्रासुरतयोर्नपुम् ॥ ८५ ॥
 शरत्पकादिशालीनौ प्रत्यग्रोऽब्जश्च शारदः ।
 गम्भार्या कट्फले श्रीपर्ण्यग्निमन्थाब्जयोर्नपुम् ॥ ८६ ॥
 यमेऽपि शमनो ध्वान्ते क्ली हिंसे त्रिषु शार्वरः ।
 करञ्जभेदे षड्ग्रन्थः षड्ग्रन्था ग्रन्थिकं वचा ॥ ८७ ॥
 समानः प्राणभेदे ना त्रिष्वेकसमसाधुषु ।
 संस्कारो ना संस्कृतिः स्त्री सङ्कल्पप्रतियत्नयोः ॥ ८८ ॥
 स्पर्शनः पवमाने स्यात् स्पर्शनं सृष्टिदानयोः ।
 सारङ्गः शबलो वर्णश्चातकः षट्पदो मृगः ॥ ८९ ॥
 छिद्रे छिद्रान्विते वाद्ये सुपिरं सुषिरो नडः ।
 सुमनाः पुष्पमालत्योः स्त्री देवबुधयोः पुमान् ॥ ९० ॥
 सैन्धवोऽश्वेऽश्वभेदे ना न स्त्री तु लवणोत्तमे ।
 बदरेऽपि च सौवीरं ना नीवृद्रोपघोण्टयोः ॥ ९१ ॥
 सङ्गरो ना क्रियाकारे प्रतिज्ञाविपदोर्युधि ।
 शमीफले तु षण्डोऽथ सम्बाधौ योनिः सङ्कटौ ॥ ९२ ॥
 सुरभिर्वाच्यवत् सौम्ये सुगन्धौ स्त्री त्वसौ गवि ।
 पुमांश्चैत्रे वसन्ते च सेवकौ स्यूतभाजकौ ॥ ९३ ॥
 सुकृतं शोभने धर्मे हर्षुलो मृगकामिनोः ॥ ९३ ॥

इति भगवता यादवप्रकाशेन विरचितायां वैजयन्त्यां

त्र्यक्षरकाण्डे नानालिङ्गाध्यायः ॥ ५ ॥

त्र्यक्षरकाण्डः समाप्तः ॥ ७ ॥

८. अथ शेषकाण्डः

पुंलिङ्गाध्यायः ॥ १ ॥

अकारादिक्रमेणादाविहोक्त्वा चतुरक्षरान् ।
 अध्यायान्तेषु सङ्कीर्णाः कृताः पञ्चाक्षरादयः ॥ १ ॥
 अनुबन्धो दोषभावे प्रकृत्यादेर्विनश्वरे ।
 मुख्यानुयायिनि शिशौ प्रकृतस्यानुवर्तने ॥ २ ॥
 अपहारः पुनश्चोरे द्यूतयुद्धादिविश्रमे ।
 निमन्त्रणोपनेतव्यद्रव्ये ग्राहाख्ययादसि ॥ ३ ॥
 अवग्रहो वृष्टिरोधे प्रतिबन्धे गजालिके ।
 अवष्टम्भः समालम्भे स्तब्धिकाञ्चनयोरपि ॥ ४ ॥
 पिशाचादिग्रहे तीर्थेऽप्यवतारोऽवतारणे ।
 अवरोहोऽवतरणं शाखाण्याग्रादुगताङ्घ्रितः ॥ ५ ॥
 अधिवासो निवासे स्याद् गन्धधूपादिसंस्कृतौ ।
 अपवर्गः क्रियासाध्यफलाप्तौ त्यागमोक्षयोः ॥ ६ ॥
 अपभ्रंशोऽपशब्दे स्याद् भाषाभेदप्रपातयोः ।
 अपदेशस्तु लक्ष्णे स्यान्निमित्तव्याजयोरपि ॥ ७ ॥
 अनुभावः प्रभावे स्यान्निश्चये भावसूचके ।
 पश्चात्तापे त्वनुशयो दीर्घद्वेषानुबन्धयोः ॥ ८ ॥
 अनुषङ्गस्तु कारुण्ये प्रकृतस्यानुवर्तने ।
 अभिमानस्तु विज्ञाने प्रणये दर्पहंसयोः ॥ ९ ॥
 अभिषङ्गस्त्वभिभावे सङ्ग आक्रोशनेऽपि च ।
 अभिहारोऽभियोगे च चौर्यसन्नाहयोरपि ॥ १० ॥
 स्नाने मद्यस्य सन्धानेऽभिषवः सवनेऽपि च ।
 अभिग्रहोऽभियोगे च समन्ताद्ग्रहणेऽपि च ॥ ११ ॥
 संयुगे स्यादभिमरः सबलादपि साध्वसे ।
 कुले त्वभिजनो जन्मभूमौ चाथामरे ऋषे ॥ १२ ॥
 अनिमेषोऽप्यनिमिषोऽप्यथ चण्डालशिष्ययोः ।
 स्यादन्तेवास्यथर्वज्ञे त्वथर्वाणिः पुरोहिते ॥ १३ ॥
 नृपरक्षिष्वनीकस्थो हस्तिशिक्षाविचक्षणे ।
 अपवादौ तु निन्दाज्ञे स्तुतिस्नेहावपह्नवौ ॥ १४ ॥